

نام و نام خانوادگی: مقطع و رشته تحصیلی: دهم تجربی و انسانی تعداد صفحه: ۲	جمهوری اسلامی ایران اداره کل آموزش و پرورش آذربایجان شرقی دبیرستان غیرانتفاعی دخترانه مکتب قلم	نام درس: ادبیات دهم نام دبیر: ناهید جهان سری تاریخ امتحان: / / ساعت امتحان: ۱۰ صبح مدت امتحان: ۷۰ دقیقه
---	--	---

سئوالات

قلمرو زبانی (۷/۵ نمره)

۱: معنی واژه های مشخص شده را بنویسید ؟ ۵/۱

- الف: جولقی ای سر برهنه می گذشت .
 ب: بدانست کاویخت گرد آفرید .
 ج: وار تجالاً انشایی می ساخت و با صدای گرم و رسا اجرا می کرد.
 د: کم کسی زابدال حق ، آگاه شد .
 ه: کشانی بخندید و خیره بماند .
 و: تجلی هستی است، جان کندن من .
- معنی جولقی :
 معنی کاویخت:
 معنی ارتجالاً:
 معنی ابدال :
 معنی خیره بماند:
 معنی تجلی :

۲: در عبارات زیر غلط های املائی را بیابید و تصحیح کنید : (۱/۵ نمره)

- الف : از این ملاقات چند روزی نگذشت که خسرو در گوشه ای ، زیر پلاسی مندرص، بی سر و صدا ، جان سپرد و آن همه استعداد و قریهه را با خود به زیر خاک برد.
 ب) تا عالمیان بدانند که هرگز کید کایدان با خاست خداوند غیب دان برابر نیاید !

۳: نقش دستوری واژه های مشخص شده چیست ؟ (۷۵ / نمره)

صاد هرگز جانوری از پهلو نکشید .

صاد:

جانوری :

از پهلو :

۴: بیت زیر را براساس ترتیب اجزای جمله در زبان فارسی مرتب کنید ؟ (۱ نمره)

من ایرانیم ، آرمانم شهادت

تجلی هستی است ، جان کندن من

۵: در کدام بیت ، متمم همراه با دو حرف اضافه آمده است؟ (۷۵ /)

الف : زنی بود برسان گرد سوار همیشه به جنگ اندرون نامدار

ب: ز آزار گرد آفرید و هجیر پر از درد بودند ، برنا و پیر

۶: پسوند "وش" در کلمه ی خواجه وش به چه معناست ؟ (۵ / نمره)

۷: نشانه ندا و منادا را مشخص کنید؟ (۵ /)

ای عقل مرا کفایت از تو
جستن زمن و هدایت از تو

۸: از میان موارد زیر ترکیب های وصفی و اضافی را جدا کنید ؛ سپس هسته ی هر یک را مشخص نمایید ؟ (۱ نمره)
ماهی دریا ، مسافر دیرین ، ستاره ی غروب

قلمرو ادبی (۴ نمره)

۹: مفهوم عبارت های کنایی زیر را بنویسید ؟ (۵/۱ نمره)

الف : سپر انداختن :

ب: کمان را به زه کردن:

ج: جان دادن :

۱۰: قافیه و ردیف را در بیت زیر مشخص کنید ؟ (۵/۱ نمره)

ابر، ز من حامل سرمایه شد باغ ز من صاحب پیرایه شد

۱۱: در ابیات زیر مجاز را بیابید و مفهوم آن ها را بنویسید؟ (۱ نمره)

الف : من آزاده از خاک آزادگانم گل صبر ، می پرورد دامن من

ب: همه تیغ و ساعد زخون بود ، لعل خروشان دل خاک ، در زیر نعل

۱۲ : در ابیات زیر استعاره، ایهام تناسب، اغراق و کنایه را مشخص کنید ؟ (۵/۱ نمره)

الف : خروش سواران و اسپان ز دشت از بهرام و کیوان ، همی برگذشت

ب) از این مرز فرخنده ی مرد خیز کنام پلنگان دشمن ستیز

ج) جولقی ای سر برهنه می گذشت با سر بی مو چو پشت طاس و طشت

۱۳: در بیت زیر جناس را بیابید؟ (۱ نمره)

چون بسی ابلیس آدم روی هست پس به هر دستی نشاید داد دست

قلمرو فکری (۵/۸ نمره)

۱۴: مفهوم ابیات و جملات زیر را به نثر روان بنویسید ؟ (۴ نمره)

الف : کار پاکان را قیاس از خود مگیر گرچه ماند در نیشن شیر و شیر

ب: و این یکی از استعداد های گوناگون و فراوان و در عین حال چشمه ای از خوشمزگی های رنگارنگ او بود .

ج) اسب از پهلوی، اسبی خود را به کمال نشان می داد .

د) به آورد با او بسنده نبود بیچید از و روی و برگاشت زود

ه) کمان را به زه کرد زود اشکبوس تنی لرز لرزان و رخ ، سندروس

و) اشتر به شعر عرب در حالت است و طرب گر ذوق نیست تو را ، کژ طبع جانوری

ی) مپندار این شعله ، افسرده گردد که بعد از من افروزد از مدفن من

۱۵: در عبارت " اما در بیرنگ اسب حرفی به کارش بود " منظور از حرفی به کارش بود چیست ؟ (۵/نمره)

۱۶: بیت زیر برچه مفهومی تاکید دارد . (۱ نمره)

هر دو نی خوردند از یک آبخور اسم یکی خالی و آن پر از شکر

۱۷: آوردن بخشی از آیه، حدیث ، مصراع یا بیتی از شاعری دیگر را در میان کلام می گویند. (۵/نمره)

۱۸: دریافت خود را از سروده ی زیر بنویسید؟ (۱ نمره)

تو را جنوب نامیدم / / ای انقلاب زمین که با انقلاب آسمان برین / پیوند خورده ای

۱۹: هر گاه در بیان ویژگی و صفت چیزی ، زیاده روی و بزرگ نمایی شود ، در زبان ادبی به این کار می گویند. (۵/۱ نمره)

